EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 20.9.2011
COM(2011) 567 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov

{SEC(2011) 1063 konč.}

1. UVOD

Strategija Evropa 2020, njene vodilne pobude in nove integrirane smernice postavljajo znanje v središče prizadevanj Unije za doseganje **pametne, trajnostne in vključujoče rasti**; predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020 podpira to strategijo z znatnim povečanjem proračuna, namenjenega naložbam v izobraževanje, raziskave in inovacije. Razlog za to je v tem, da ima izobraževanje, zlasti visokošolsko izobraževanje ter njegova povezanost z raziskavami in inovacijami, ključno vlogo pri osebnem in družbenem napredku ter pri zagotavljanju visoko usposobljenega človeškega kapitala in učinkovitih državljanov, ki jih Evropa potrebuje za ustvarjanje delovnih mest, gospodarske rasti in blaginje. Visokošolske institucije so tako ključni partnerji pri izvajanju strategije Evropske unije za spodbujanje in ohranjanje rasti[1].

Kljub temu, da je po gospodarski krizi položaj zaposlovanja poln izzivov, pomeni visokošolsko izobraževanje smiselno izbiro[2]. Vendar **možnosti evropskih visokošolskih institucij, da izpolnijo svojo vlogo v družbi in prispevajo k blaginji Evrope, ostajajo neizkoriščene**; Evropa ni več vodilna v globalni tekmi za znanje in talente, nastajajoča gospodarstva pa hitro povečujejo svoje naložbe v visokošolsko izobraževanje[3]. Do leta 2020 bo treba imeti kvalifikacije na visokošolski ravni za 35 % delovnih mest[4], vendar **ima trenutno le 26 % delovne sile visokošolsko izobrazbo**. V EU je delež raziskovalcev v skupni delovni sili še vedno premajhen: 6 na 100 v primerjavi z 9 v ZDA in 11 na Japonskem[5]. Gospodarstvo znanja potrebuje ljudi z ustreznim naborom spretnosti: prečne kompetence, spretnosti za digitalno dobo, ustvarjalnost, prožnost in temeljito razumevanje izbranega področja (kot so znanost, tehnologija, inženiring in matematika). Delodajalci v zasebnem in javnem sektorju, vključno z raziskovalno intenzivnimi sektorji, vedno pogosteje poročajo o neusklajenostih in težavah pri iskanju ustrezne delovne sile glede na razvoj potreb.

Poleg tega visokošolske institucije prepogosto tekmujejo na preveč področjih, čeprav jih je razmeroma malo zmožnih za odličnosti na vseh strokovnih področjih. Posledično je premalo evropskih visokošolskih institucij na trenutnih svetovnih lestvicah za razvrščanje univerz, ki so raziskovalno usmerjene, priznanih v svetovnem merilu. Na najnovejši lestvici svetovnih univerz se je na primer med najboljših 500 uvrstilo le približno 200 izmed 4000 evropskih visokošolskih institucij, med najboljših 20 pa le 3. Pravega napredka v zadnjih letih ni bilo. En sam model odličnosti ne obstaja: **Evropa potrebuje zelo raznovrsten nabor visokošolskih institucij**, ki si morajo vse prizadevati za odličnost v skladu s svojim poslanstvom in strateškimi prednostnimi nalogami. S preglednejšimi informacijami o posebnih profilih in uspešnosti posameznih institucij

---

1 Ta izraz zajema vse institucije terciarnega izobraževanja, vključno z univerzami, univerze uporabne znanosti, tehnološke inštitute, „grandes écoles“, poslovne šole, šole za elektrotehniko in strojništvo, univerzitetne študije informacijske tehnologije, tehniške visoke šole, poklicne šole, politehnike, akademije itd. Pri tem je treba upoštevati jezikovno raznovrstnost ter državne tradicije in prakse.

2 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 2.

3 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 7.2.

4 Glej COM(2010) 682 konč.

5 Študija MORE o vzorcih mobilnosti in poklicnih poteh raziskovalcev EU (EK, 2010).

bodo oblikovalci politik v boljšem položaju za razvoj učinkovitih strategij visokošolskega izobraževanja, ustanove pa bodo lažje izkoristile svoje prednosti.

Glavno odgovornost za izvajanje reform v visokošolskem izobraževanju nosijo države članice in izobraževalne institucije same. Vendar so bolonjski proces, Uresničevanje agende EU za posodobitev univerz[6] in vzpostavitev Evropskega raziskovalnega prostora pokazali, da izzivi in odzivi politik presegajo državne meje. Da se zagotovi največji možni prispevek evropskih visokošolskih sistemov k pametni, trajnostni in vključujoči rasti, **je treba izvesti reforme na ključnih področjih:** povečati **število** visokošolskih diplomantov na vseh ravneh, izboljšati **kakovost in ustreznost** razvoja človeškega kapitala v visokošolskem izobraževanju, oblikovati **učinkovite** mehanizme **upravljanja in financiranja** v podporo odličnosti in **krepiti trikotnik znanja**, ki ga tvorijo izobraževanje, raziskave in podjetja. Poleg tega imajo mednarodna mobilnost študentov, raziskovalcev in zaposlenih ter vedno večja **internacionalizacija visokošolskega izobraževanja** močan učinek na kakovost in vplivajo na vsa ta ključna področja.

V oddelku 2 tega sporočila so opredeljena **ključna vprašanja politik držav članic in visokošolskih institucij** za zagotavljanje največjega možnega prispevka k evropski rasti in delovnim mestom. **Posebni ukrepi, ki jih bo EU sprejela** kot dodano vrednost v podporo prizadevanju za posodobitev javnih organov in institucij, so predstavljeni v oddelku 3. V delovnem dokumentu služb Komisije, priloženemu k temu sporočilu, so preučeni analitični dokazi, ki podpirajo ta vprašanja in ukrepe politik.

2. KLJUČNA VPRAŠANJA ZA DRŽAVE ČLANICE IN VISOKOŠOLSKE INSTITUCIJE

2.1. Zvišanje ravni izobrazbe za zagotovitev diplomantov in raziskovalcev, ki jih Evropa potrebuje

Glavni izobraževalni cilj strategije Evropa 2020 določa, da bi moralo **do leta 2020 40 % mladih uspešno zaključiti visokošolsko izobraževanje ali enakovreden študij[7].** V zadnjem desetletju so ravni pridobljene izobrazbe bistveno narasle v večjem delu Evrope, vendar še vedno odločno premalo, da bi zadostile potrebam po načrtovani rasti delovnih mest z visoko intenzivnostjo znanja, da bi krepile zmožnost Evrope, da ima koristi od globalizacije, in vzdrževale evropski socialni model. Povečevanje števila visokošolskih diplom mora sprožiti tudi sistematske spremembe, da se poveča kakovost in razvijejo novi načini izvajanja izobraževanja. Poleg tega se zmanjšuje število dijakov, ki so bili v preteklosti glavni kandidati za nadaljevanje šolanja na visokošolski ravni, čeprav se učinek staranja prebivalstva med državami članicami razlikuje[8].

Zato mora Evropa **v visokošolsko izobraževanje privabiti širši obseg družbenih segmentov**, vključno s prikrajšanimi in ranljivimi skupinami, in uporabiti vire, da se sooči s tem izzivom; v

---

6 COM(2006) 208 konč.

7 Do leta 2020 bi moralo terciarno ali enakovredno izobraževanje zaključiti 40 % populacije EU med 30. in 34. letom starosti.

8 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 3.4.

več državah članicah je ključnega pomena tudi, da se zmanjša osip na visokošolski ravni. Teh večjih pričakovanj in dosežkov se ne more obravnavati le na terciarni ravni: uspeh je odvisen tudi od **politik za izboljšanje učnih rezultatov na nižjih raven izobraževanja in zmanjšanje osipa** v skladu s ciljem strategije Evropa 2020[9] in nedavnim Priporočilom Sveta o politikah za zmanjševanje osipa[10].

Evropa potrebuje tudi več raziskovalcev, da se pripravijo temelji za industrijo prihodnosti. Da postanejo naša gospodarstva bolj raziskovalno intenzivna in se doseže cilj vlaganja 3 % BDP v raziskave, bo Unija po ocenah potrebovala milijon novih delovnih mest na področju raziskav[11], zlasti v zasebnem sektorju. Poleg izboljšanja pogojev za naložbe industrije v raziskave in inovacije je za to potrebno večje število doktorskih kandidatov, opremljanje obstoječe delovne sile z raziskovalnimi spretnostmi in boljše informacije o priložnostih, da bi postalo neakademsko poklicno udejstvovanje dejanska možnost za raziskovalce na začetku poklicne poti. Neizkoriščeni potencial se lahko sprosti, če se spoprimemo s stereotipi in odpravimo ovire, s katerimi se ženske še vedno srečujejo pri doseganju najvišjih ravni podiplomskega izobraževanja in raziskav – zlasti pri nekaterih disciplinah in na vodstvenih položajih.

Ključna vprašanja politik za države članice in visokošolske institucije:

- razviti **jasne poti za napredovanje** od poklicnega in drugih vrst izobraževanja do visokošolskega izobraževanja. Učinkovit način, kako to doseči, je prek **nacionalnih ogrodij kvalifikacij**, ki so povezani z evropskim ogrodjem kvalifikacij in temeljijo na učnih rezultatih, ter prek jasnih postopkov za priznavanje učenja in izkušenj, pridobljenih izven formalnega izobraževanja in usposabljanja;

- spodbuditi izobraževanje z **vzpostavljanjem stikov** s šolarji iz slabo zastopanih skupin in z „netradicionalnimi“ študenti, vključno z odraslimi; zagotoviti bolj pregledne informacije o možnostih izobraževanja in učnih rezultatih ter posebej prilagojeno usmerjanje za **svetovanje pri izbiri študija** in zmanjšanje osipa;

- zagotoviti, da **finančna podpora** doseže možne študente, ki prihajajo iz okolja z nižjimi dohodki, prek boljšega usmerjanja virov;

- oblikovati in izvajati nacionalne strategije za usposabljanje in ponovno usposabljanje zadostnega števila raziskovalcev v skladu s cilji Unije za raziskave in razvoj.

2.2. Izboljšanje kakovosti in ustreznosti visokošolskega izobraževanja

Visokošolska izobrazba krepi posameznikov potencial bi morala diplomante opremiti z znanjem in ključnimi prenosljivimi sposobnostmi, ki jih potrebujejo za uspeh v poklicih, kjer se zahtevajo visoke kvalifikacije. Vendar se izobraževalni programi pogosto prepočasi odzivajo na

---

9 Zmanjšati delež mladih med 18. in 24. letom starosti, ki so brez višje sekundarne izobrazbe in niso vključeni v nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, na največ 10 %.

10 Glej Priporočilo Sveta o politikah za zmanjševanje osipa (sprejeto 7. junija 2011).

11 COM(2010) 546 konč., str. 9.

spreminjajoče se potrebe v širšem gospodarstvu ter ne znajo napovedati prihajajočih poklicev ali pomagati pri njihovem oblikovanju; diplomanti imajo težave pri iskanju kakovostne zaposlitve, ki bi bila skladna z njihovim študijem[12]. **Vključevanje delodajalcev in institucij na trgu dela v oblikovanje in izvajanje programov**, spodbujanje izmenjav zaposlenih in vključevanje praktičnih izkušenj v vsebino študijskih predmetov lahko pomaga pri usklajevanju izobraževalnih programov s trenutnimi in nastajajočimi potrebami trga dela ter spodbuja zaposljivost in podjetništvo. Izobraževalne institucije lahko z boljšim spremljanjem poklicnih poti svojih nekdanjih študentov pridobijo dodatne informacije, ki jih lahko uporabijo pri oblikovanju programov ter povečanju njihove ustreznosti.

Obstaja močna potreba po prožnih, inovativnih pristopih k učenju in poučevanju za izboljšanje kakovosti in ustreznosti ob povečanju števila študentov, širšem sodelovanju najrazličnejših skupin učencev in preprečevanju osipa. V skladu z Evropsko digitalno agendo[13] je eden od ključnih načinov za doseganje tega cilja **izkoriščanje transformacijskih prednosti IKT in drugih novih tehnologij**, da se obogati poučevanje, izboljšajo učne izkušnje, podpre posamezniku prilagojeno učenje, olajša dostopnost prek učenja na daljavo in virtualne mobilnosti, racionalizira uprava in ustvarijo nove priložnosti za raziskave[14].

Da se zadosti naraščajočemu povpraševanju po umskih delavcih, je treba **usposabljanje raziskovalcev** na ravni visokošolskega izobraževanja bolje uskladiti s potrebami trga dela z visoko intenzivnostjo znanja in zlasti z zahtevami MSP. Visokokakovostno, s potrebami industrije povezano doktorsko usposabljanje je ključnega pomena pri zadostitvi tega povpraševanja po strokovnem človeškem kapitalu. Povezovanje financiranja z izvajanjem **načel o inovativnem doktorskem usposabljanju**[15] EU bo Evropi omogočilo boljše in hitrejše usposabljanje večjega števila raziskovalcev.

Reforme in posodobitev evropskega sistema visokošolskega izobraževanja so odvisne od sposobnosti in motivacije profesorjev in raziskovalcev. Vendar število profesorjev in raziskovalcev pogosto ne sledi naraščajočemu številu študentov, kar povzroča dodaten pritisk na že izčrpane kapacitete. Boljši delovni pogoji, vključno s preglednimi in poštenimi postopki zaposlovanja[16], boljši začetni in nadaljnji razvoj poklicne poti ter boljše priznavanje in nagrajevanje odličnosti na področju poučevanja in raziskovanja so ključni za zagotovitev, da Evropa ustvari, privabi in obdrži visokokakovostno akademsko osebje, ki ga potrebuje.

Ključna vprašanja politik za države članice in visokošolske institucije:

---

12 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 4.1.

13 COM(2010) 245 konč.

14 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 4.3.

15 Ta načela, pripravljena s podporo usmerjevalne skupine ERP za človeške vire in mobilnost, zahtevajo odličnost in ustvarjalnost na področju raziskav, privlačno institucionalno okolje s kritično maso ter spoštovanje Listine in Kodeksa za dobre delovne pogoje za raziskovalce, interdisciplinarne raziskovalne možnosti, izpostavljenost industriji in drugim pomembnim delovnim sektorjem, mednarodno mreženje in mobilnost, usposabljanje za prenosljiva znanja in spretnosti ter zagotavljanje kakovosti.

16 Vključno v skladu z Evropsko listino za raziskovalce in Kodeksom ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev.

- spodbuditi uporabo **spretnosti** ter **podatkov o napovedi rasti in zaposlenosti diplomantov** (vključno s sledenjem podatkom o poklicni poti diplomantov) pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju predmetov ter prilagajanje **zagotavljanja kakovosti** in **mehanizmov financiranja**, da se izobraževalne ustanove nagradi za uspešno pripravo študentov na trg dela;

- **spodbuditi večjo raznovrstnost načinov študija** (npr. izredni študij, učenje na daljavo in po modulih, nadaljevanje izobraževanja za odrasle, ki so se ponovno odločili za študij, in druge, ki so že na trgu dela), po potrebi s prilagajanjem mehanizmov financiranja;

- **bolje izkoristiti možnosti IKT** za zagotavljanje učnih izkušenj ter metod poučevanja in raziskovanja, ki so učinkovitejše in bolj prilagojene posamezniku (npr. e-učenje in kombinirano učenje), in povečati uporabo virtualnih platform za učenje;

- povečati zmogljivosti institucij (vključno z javnimi službami za zaposlovanje) in predpisov na trgu dela, da se spretnosti uskladijo z delovnimi mesti ter razvijejo **aktivne politike trga dela** ter spodbudi zaposlitev diplomantov in okrepi poklicno usmerjanje;

- uvesti **spodbude** za visokošolske institucije za vlaganje v nadaljnje **strokovno izpopolnjevanje** svojih zaposlenih, zaposlovanje v zadostnem številu s ciljem razvoja na novo nastajajočih disciplin in **nagrajevanje odličnosti** v poučevanju;

- povezati financiranje doktorskih programov z **načeli za inovativno doktorsko usposabljanje**.

2.3. Krepitev kakovosti z mobilnostjo in čezmejnim sodelovanjem

Učna mobilnost pomaga posameznikom, da povečajo svoje strokovna, družbena in medkulturna znanja in spretnosti ter zaposlenost. Ministri evropskega visokošolskega prostora (EHEA – European Higher Education Area) so se strinjali, da do leta 2020 podvojijo delež **študentov, ki opravijo del študija ali usposabljanja v tujini, da bo ta znašal 20 %**[17]. Z evropskim visokošolskim prostorom so bile uvedene temeljite spremembe: struktura „diploma-magisterij-doktorat“, napredek pri zagotavljanju kakovosti pa je olajšal individualno mobilnost ter okrepil institucije in sisteme. Vzporedno razvoj **Evropskega raziskovalnega prostora** (ERP) krepi komplementarnost nacionalnih sistemov s ciljem stroškovno učinkovitejšega vlaganja v raziskave in spodbujanja izmenjav in sodelovanja med institucijami.

Vendar pa je postopek priznavanja akademskih kvalifikacij, pridobljenih v tujini, še vedno prezapleten; prenosljivost štipendij in posojil je omejena; „vertikalna“ mobilnost[18] ostaja omejena, prost pretok raziskovalcev v EU pa je oviran. Izvajanje Priporočila Sveta o spodbujanju učne mobilnosti[19] in uporaba evropskih orodij za zagotavljanje kakovosti, kot je evropski register

---

17 Glej SEC(2011) 670 konč.

18 Sprememba države med dodiplomskim, magistrskim in doktorskim študijem.

19 Priporočilo Sveta o spodbujanju učne mobilnosti mladih, 28. junij 2011.

za zagotavljanje kakovosti, bi olajšala medsebojno zaupanje, priznavanje akademskih nazivov in mobilnost.

Privabljanje **najboljših študentov, akademikov in raziskovalcev zunaj EU** ter razvijanje **novih oblik čezmejnega sodelovanja** so ključna gonila kakovosti. Za institucije lahko pomenijo tudi pomembne vire prihodkov. Čeprav so nekatere države članice zelo privlačne študijske destinacije[20], mora EU *kot celota* privabiti najboljše študente in raziskovalce, če želi biti konkurenčna ZDA[21]. Zanimanje za Evropo se lahko poveča, če se nemudoma spoprimemo s številnimi perečimi vprašanji: naraščajočimi stroški in neenako kakovostjo; težavami pri priznavanju akademskih nazivov; nepreglednimi postopki zaposlovanja in slabimi delovnimi pogoji za raziskovalce ter težavami pri pridobivanju vizuma za študij in delo, vključno pri mobilnosti znotraj EU.

Ključna vprašanja politik za države članice in visokošolske institucije:

- spodbuditi institucije, da **v izobraževalne programe bolj sistematično vključujejo učno mobilnost** in **odstranjujejo nepotrebne ovire** pri menjavanju ustanov med dodiplomskim in magistrskim študijem ter pri čezmejnem sodelovanju in izmenjavah;

- zagotoviti **učinkovito priznavanje kreditnih točk, pridobljenih v tujini,** prek učinkovitega zagotavljanja kakovosti, primerljive in dosledne uporabe evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS) in priloge k diplomi ter s povezovanjem kvalifikacij z evropskim ogrodjem kvalifikacij;

- izboljšati dostopnost, pogoje zaposlovanja in možnosti napredovanja za študente, raziskovalce in učitelje iz drugih držav, vključno s doslednim izvajanjem **direktiv o študentih in raziskovalcih**[22] ter **vizumskega zakonika EU**, da se olajša izdajanje kratkotrajnih schengenskih vizumov študentom in raziskovalcem[23].

2.4. Za učinkovit trikotnik znanja: povezovanje visokošolskega izobraževanja, raziskovanja in podjetij za odličnost in regionalni razvoj

Prispevek visokošolskega izobraževanja k delovnim mestom in rasti ter zanimanje zanj na mednarodni ravni je mogoče povečati s **tesnimi, učinkovitimi povezavami med izobraževanjem, raziskavami in podjetji** – tremi stranmi „trikotnika znanja“. Posledica nedavnega premika k odprtim inovacijam so povečan pretok znanja in nove vrste sodelovanja med izobraževalnimi institucijami, raziskovalnimi organizacijami in podjetji. Sposobnost visokošolskih institucij, da vključijo rezultate raziskav in inovacijske prakse v ponudbo izobraževanja in da izkoristijo možnosti za tržno zanimive izdelke in storitve, pa kljub temu ostaja šibka[24].

---

20 Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 7.1.
21 Prav tam.
22 Direktiva Sveta 2004/114/ES in Direktiva Sveta 2005/71/ES.
23 Bivanja, ki niso daljša od treh mesecev v obdobju šestih mesecev.
24 Sklepi Sveta o trikotniku znanja– 20. oktober 2009.

Delovanje prek meja raziskav, podjetij in izobraževanja zahteva poglobljeno znanstveno znanje, podjetniške spretnosti, ustvarjalni in inovativni pristop ter tesno sodelovanje med zainteresiranimi stranmi, da se pridobljeno znanje razširi in izkoristi na način, s katerim se doseže najboljši učinek. **Javne politike, ki spodbujajo partnerstvo** med strokovnimi institucijami, raziskovalnimi univerzami, poslovnimi in visokotehnološkimi središči, lahko utrdijo mesto izobraževanja v trikotniku znanja, izboljšajo povezavo med temeljnimi in uporabnimi raziskavami ter zagotovijo učinkovitejši prenos znanja na trg. Izboljšano upravljanje intelektualne lastnine bo pospešilo ta razvoj[25].

Visokošolske institucije lahko kot središča znanja, strokovnih izkušenj in učenja **pospešijo gospodarski razvoj** na območju, kjer se nahajajo; nadarjene posameznike lahko izpostavijo inovativnim okoljem in izkoristijo regionalne prednosti na globalni ravni; lahko spodbujajo odprto izmenjavo znanja, zaposlenih in strokovnih izkušenj. Lahko imajo tudi vlogo središča mreže ali grozda znanja v korist lokalnega gospodarstva in družbe, če lokalne in regionalne oblasti uvedejo pametne strategije specializacije, da se sredstva usmerijo v ključne prednostne naloge in se tako doseže največji možni učinek.

Ključna vprašanja politik za države članice in visokošolske institucije:

- spodbuditi razvoj **podjetniških, ustvarjalnih in inovacijskih spretnosti** na vseh področjih in v vseh treh ciklih ter spodbujati **inovacije v visokošolskem izobraževanju** prek bolj interaktivnih učnih okolij in okrepljenega ogrodja za prenos znanja;

- krepiti infrastrukturo za prenos znanja v visokošolskih institucijah ter povečati njihove zmožnosti, da prispevajo k nastajanju novih in odcepljenih („spin-off“) podjetij;

- spodbuditi, da postanejo **partnerstva in sodelovanje s podjetji glavna dejavnost visokošolskih institucij** s pomočjo struktur nagrajevanja, spodbud za sodelovanje med različnimi področji in organizacijami ter zmanjšanja regulativnih in upravnih ovir partnerstvom med institucijami ter drugimi javnimi in zasebnimi akterji;

- spodbujati sistematično vključevanje visokošolskih institucij v razvoj celostnih lokalnih in regionalnih razvojnih načrtov in **usmerjati regionalno podporo k boljšemu sodelovanju izobraževalnega sektorja s podjetji**, zlasti pri vzpostavitvi regionalnih središč odličnosti in specializacije.

2.5. Izboljšanje upravljanja in financiranja

Visokošolski sistemi zahtevajo ustrezno financiranje, strategija Evropa 2020 pa pri določanju prednostnih nalog javne porabe poudarja potrebo po varovanju področij izobraževanja in raziskav, ki spodbujajo rast. Čeprav se stopnje porabe med državami članicami znatno razlikujejo[26], so skupne **naložbe v visokošolsko izobraževanje v Evropi prenizke**: v povprečju znašajo 1,3 % BDP v primerjavi z 2,7 % v ZDA in 1,5 % na Japonskem. Zaradi trenutnih

[25] Glej Priporočilo o upravljanju intelektualne lastnine C(2008) 1329 konč., 10.4.2008.
[26] Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 6.1.

pritiskov po fiskalni konsolidaciji so države članice morale oceniti stroškovno učinkovitost svojih javnih naložb v visokošolsko izobraževanje: nekatere so zmanjšale porabo, druge pa so povečale proračunske izdatke ob priznavanju možnosti za rast, ki jo zagotavlja poraba na teh področjih.

Javne naložbe morajo ostati temelj trajnostnega visokošolskega izobraževanja. Vendar bo obseg financiranja, ki je potreben za vzdrževanje in širitev visokokakovostnih visokošolskih sistemov, verjetno zahteval dodatne vire financiranja, javne ali zasebne. Države članice si vedno bolj prizadevajo za čim večjo vrednost vloženih sredstev, vključno s ciljnimi sporazumi z institucijami o ravni storitev, konkurenčnimi dogovori o financiranju in neposrednim dodeljevanjem finančnih sredstev posameznikom. Iščejo načine za **povečanje raznovrstnosti virov financiranja**, in sicer z javnimi naložbami spodbujajo pritok sredstev iz drugih virov ter si prizadevajo za večje črpanje zasebnih sredstev; šolnine postajajo bolj razširjene, zlasti od magistrskega študija dalje. Te spremembe bo treba spremljati ter oceniti njihovo učinkovitost in učinek, ki ga imajo med drugim na študente iz revnejših okolij ter na enakost in mobilnost.

Izzivi, s katerimi se srečuje visokošolsko izobraževanje, zahteva **prožnejše sisteme upravljanja in financiranja**, ki zagotavljajo ravnotežje med večjo avtonomnostjo izobraževalnih institucij ter odgovornostjo za vse zainteresirane strani. Avtonomne institucije se lažje specializirajo in spodbujajo izobraževalno in raziskovalno uspešnost[27] ter pospešujejo raznolikost visokošolskih sistemov. Vendar pravne, finančne in upravne omejitve še vedno zmanjšujejo svobodo institucij pri opredeljevanju strategij in struktur ter pri njihovem razlikovanju od konkurentov. Učinkovitost visokošolskih institucij in posledično uspešnost javnih naložb se lahko povečata z **zmanjšanjem omejitev:** pri povečevanju zasebnih prihodkov, kapitalskih naložbah, lastništvu infrastrukture, svobodi pri zaposlovanju in akreditacijah. Naložbe v **profesionalno upravljanje** lahko zagotovijo strateško vizijo in vodenje, profesorjem in raziskovalcem pa omogočajo potrebno akademsko svobodo, da se lahko osredotočijo na svoje ključne naloge.

Ključna vprašanja politik za države članice in visokošolske institucije:

- spodbuditi boljšo opredelitev dejanskih stroškov visokošolskega izobraževanja in raziskav ter skrbno usmerjanje porabe, vključno z mehanizmi financiranja, ki so povezani z uspešnostjo in uvajajo dejavnik konkurence;

- usmeriti mehanizme financiranja k potrebam različnih institucionalnih profilov, da se institucije spodbudi k osredotočanju prizadevanj na njihove lastne prednosti ter razviti **spodbude za podporo raznovrstnosti strateških izbir** in za razvoj **centrov odličnosti**;

- olajšati dostop do **alternativnih virov financiranja**, vključno z uporabo javnih sredstev, da se spodbudijo zasebne in druge javne naložbe (na primer prek dopolnilnega financiranja);

- podpreti razvoj strateškega in profesionalnega vodstva v visokošolskem izobraževanju ter zagotoviti **avtonomnost** izobraževalnih institucij **pri določanju strateških usmeritev**, upravljanju tokov prihodkov, nagrajevanju uspešnosti za privabljanje

[27] Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 6.2.

najboljših profesorjev in raziskovalcev, določanju vpisnih pogojev in uveljavljanju novih izobraževalnih programov;

- spodbuditi institucije, da posodobijo svoje **upravljanje s človeškimi viri** in pridobijo znak odličnosti v upravljanju s človeškimi viri na področju raziskav „HR Excellence in Research“ ter upoštevajo priporočila Helsinške skupine o ženskah v znanosti[28].

3. PRISPEVEK EU: SPODBUDE ZA PREGLEDNOST, RAZNOLIKOST, MOBILNOST IN SODELOVANJE

Ključna vprašanja politik, opredeljena v oddelku 2, morajo najprej obravnavati nacionalni organi in institucije. Vendar lahko EU s svojimi različnimi političnimi in proračunskimi instrumenti veliko prispeva k njihovim prizadevanjem za reformo visokošolskih sistemov.

Na ravni politik zagotavljajo **mehanizmi upravljanja in poročanja strategije Evropa 2020** glavni instrument za spremljanje razvoja in podporo prizadevanjem držav članic za reforme, vključno s priporočili za posamezno državo, ki so povezana z integriranimi smernicami.

Obenem bi morala EU bolje uporabiti razpoložljiva politična orodja na področju visokošolskega izobraževanja, zlasti okvir evropskega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja „ET2020“. Komisija lahko podpira preglednost in odličnost prek **analize politike na podlagi dejanskega stanja**. Lahko podpira **mobilnost študentov, profesorjev in raziskovalcev**. Lahko podpira **strateško sodelovanje** med evropskimi institucijami in v okviru naraščajoče svetovne konkurence za nadarjenost zagotovi skupni okvir, da podpre **sodelovanje evropskega visokošolskega izobraževanja z ostalim svetom**.

Na ravni financiranja bo večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020 ponujal priložnosti za zagotovitev, da instrumenti in politike EU – zlasti izobraževanje, raziskave, zaposlovanje, podjetništvo, migracije in kohezija – učinkovito delujejo skupaj v podporo posodobitvi visokošolskega izobraževanja. Komisija je ob osredotočenju porabe EU na prednostne naloge strategije Evropa 2020 in ključna gonila rasti in delovnih mest predlagala precejšnje povečanje proračunskih sredstev za programe izobraževanja in raziskave.

3.1. Podpiranje reform z dokazi, analizo in preglednostjo politik

Komisija se bo osredotočila na izboljšanje na dokazih temelječe osnove za oblikovanje politik na ključnih področjih. Razpoložljive informacije o uspešnosti visokošolskih institucij se osredotočajo predvsem na univerze, usmerjene v raziskave, ter tako pokrivajo le zelo majhen delež evropskih visokošolskih institucij[29]: **ključnega pomena je razviti širok nabor analiz in informacij, ki pokrivajo vse vidike uspešnosti** s ciljem pomagati študentom do sprejemanja ozaveščenih odločitev, omogočiti institucijam, da opredelijo in razvijejo svoje prednosti ter podpreti oblikovalce politik pri njihovih strateških odločitvah o reformi visokošolskih sistemov.

---

[28] Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 6.3.

[29] Vprašanje odličnosti institucij glede na raziskovalne cilje EU bo predmet nadaljnje analize.

Podatki kažejo, da je **orodje za večdimenzionalno razvrščanje in informacije izvedljivo ter da ima močno podporo zainteresiranih strani na področju izobraževanja**.[30]

Poleg tega bi **boljše podatkovne zbirke trga dela o trenutnih in prihodnjih potrebah po spretnostih** pomagale opredeliti področja rasti zaposlenosti ter omogočile veliko boljšo usklajenost med izobraževanjem in potrebami trga dela. Kot je navedeno v vodilni pobudi za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta bo Komisija vzpostavila „pregled spretnosti EU“, da izboljša podatkovne zbirke o trenutnih in prihodnjih potrebah po znanju in spretnostih. Izboljšanje pogojev za diplomante, da pridobijo praktične izkušnje, na primer z visokokakovostnimi pripravništvi, lahko dodatno olajša njihovo vključevanje na trg dela.

Evropska komisija bo:

- **vzpostavila orodje „U-Multirank“**: **novo orodje za razvrščanje na podlagi uspešnosti in shranjevanje informacij o profilih visokošolskih institucij**, katerega cilj je korenito izboljšati preglednost visokošolskega sektorja, s prvimi rezultati leta 2013. To neodvisno vodeno orodje bo vsem zainteresiranim stranem na področju visokošolskega izobraževanja omogočalo ozaveščeno izbiro in odločanje, saj se za razliko od trenutnih lestvic in kazalnikov uspešnosti ne bo osredotočilo le na raziskave ter bo uporabnikom omogočalo ustvariti poljubno večdimenzionalno razvrščanje;

- v sodelovanju z Eurostatom **izboljšala podatke o rezultatih učne mobilnosti in poklicne poti diplomantov v evropskem visokošolskem izobraževanju** ter si prizadevala za vzpostavitev **evropskega registra o terciarnem izobraževanju**;

- pripravila posebne smernice in priporočila o povečanju osnovnih in medpodročnih spretnosti ter premagovanju neskladij na področju znanj in spretnosti;

- v sodelovanju z državami članicami in zainteresiranimi stranmi analizirala učinek različnih pristopov financiranja na raznovrstnost, učinkovitost in enakost visokošolskih sistemov ter študentsko mobilnost.

3.2. Spodbujanje mobilnosti

Z vzpostavitvijo **evropskega visokošolskega prostora** bo bolonjski proces okrepil mobilnost in sodelovanje. Vendar lahko nekateri tokovi mobilnosti pomenijo izziv za tiste izobraževalne sisteme, ki imajo velik dotok študentov, ali pa predstavljajo tveganje za „beg možganov“ v državah, kjer se veliko nadarjenih posameznikov odloči za študij v tujini in tam tudi ostane. Obenem pa se pojavljajo pomisleki o kakovosti čezmejnega izobraževanja, vključno v primerih t.i. „franšiznega“ izvajanja.

S programi mobilnosti EU, kot sta Erasmus in Erasmus Mundus, so bili doseženi daljnosežni pozitivni učinki na posameznike in institucije. Do leta 2013 **bodo od trenutnega programa**

[30] Glej delovni dokument služb Komisije, oddelek 1.1. Z orodjem „**U-Multirank**“ bi uporabniki lahko opredelili institucije na podlagi podatkov o kakovosti poučevanja (npr. podatkov o poklicni poti diplomantov), uspešnosti raziskovanja, sposobnosti za prenos znanja in za podporo regionalnemu razvoju ter raven internacionalizacije.

Erasmus imeli korist trije milijoni študentov, vedno več pa je tudi možnosti za mobilnost za profesorje in zaposlene v visokem šolstvu. Komisija obenem razvija **„pregled stanja na področju mobilnosti“** za ocenitev napredka pri odpravljanju ovir za učno mobilnost[31] v EU. Akt za enotni trg[32] je usmerjen akcijski načrt za odpiranje možnosti notranjega trga za rast, delovna mesta in zaupanje državljanov, ki vključuje revizijo Direktive o profesionalnih kvalifikacijah, da se zmanjšajo ovire za mobilnost pri reguliranih poklicih. Mobilnost raziskovalcev bo spodbujal **evropski okvir za poklicne poti v raziskavah**, novo orodje za zagotavljanje preglednosti, ki se bo uporabljalo na portalu za zaposlovanje EURAXESS.

Magistrski študij študentom omogoča, da pridobijo napredne spretnosti, ki so zlasti dragocene za delovna mesta z visoko intenzivnostjo znanja in za raziskave. Sodelovanje in mobilnost na magistrski ravni lahko veliko prispeva h krepitvi centrov odličnosti v Evropi, da s tem nastane področje, na katerem ima EU vidne možnosti za dodano vrednost. Vendar obstoječi instrumenti financiranja EU trenutno ne podpirajo popolne mobilnosti na magistrski ravni, ki običajno zahteva finančno podporo za obdobje 12 mesecev ali več[33]. Poleg tega omejitve glede prenosa nacionalnih posojil omejujejo njihovo uporabo pri opravljanju celotnega študija v tujini, komercialna posojila pa so navadno nedostopna študentom iz okolij z nižjimi prihodki. Evropska komisija je prepoznala potrebo po dodatni finančni podpori za to skupino študentov.

Evropska komisija bo:

- izboljšala priznavanje študija v tujini z okrepitvijo evropskega sistema zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS), s predlaganjem spodbud v programih EU za izboljšanje izvajanja in s sodelovanjem prek bolonjskega procesa;
- predlagala **shemo mobilnosti Erasmus za magistrski študij** (prek **garancijske sheme za študentska posojila** na evropski ravni), ki bo delovala od leta 2014 dalje za spodbujanje mobilnosti, odličnosti in dostopa do cenovno ugodnega financiranja za študente, ki opravljajo magistrski študij v drugi državi članici, ne glede na njihovo socialno ozadje;
- v okviru evropskega visokošolskega prostora (EHEA) prispevala h krepitvi sinergij med EU in medvladnimi postopki;
- podprla **analizo možnosti tokov študentske mobilnosti**, vključno v bolonjskem procesu, da se upoštevajo sodbe Sodišča Evropske unije[34] in standardi zagotavljanja kakovosti v podporo kakovosti franšiznega izobraževanja;
- spodbujala **evropski okvir za poklicne poti v raziskavah**, da se krepi čezmejno mobilnost raziskovalcev ter pomaga raziskovalcem pri prepoznavanju ponudb za

[31] Dogovorjeno v Priporočilu Sveta o spodbujanju učne mobilnosti mladih, 28. junij 2011.

[32] Glej COM(2010) 206 konč., 13.4.2011.

[33] Erasmus podpira predvsem mobilnost v smislu pridobivanja kreditnih točk („credit mobility“) in ne mobilnosti za celotni študij („full degree mobility“), Erasmus Mundus pa mobilnost študentov, ki se udeležujejo le določenih magistrskih programov Erasmus Mundus.

[34] Zadeva C-73/08 Nicolas Bressol in Céline Chaverot ter drugi proti Vladi francoske skupnosti.

delovna mesta in delodajalcem pri iskanju primernih kandidatov, pri čemer so prosta delovna mesta na področju raziskav opredeljena glede na štiri ravni kompetenc[35].

3.3. Umestitev visokošolskega izobraževanja v središče inovacij, ustvarjanja delovnih mest in zaposljivosti

Inovacijska sposobnost Evrope bo v prihodnosti odvisna od tega, ali bodo visokošolske institucije skupaj s podjetji in raziskovalnimi organizacijami zunaj univerz v celoti sprejele svojo vlogo v trikotniku znanja.

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) zagotavlja dober model za vključevanje visokošolskega izobraževanja v trikotnik znanja. EIT ter njegove skupnosti znanja in inovacij prek akademsko visoko uveljavljenih izobraževalnih programov spodbujajo podjetništvo z visoko intenzivnostjo znanja, ki temelji na večdisciplinarnih inovativnih raziskavah. EIT se bo vedno bolj osredotočal na širjenje pridobljenih izkušenj ter tako zagotavljal primere povezanih partnerstev, novih modelov upravljanja in financiranja, da se poveča inovacijski potencial visokošolskih institucij v sodelovanju s podjetji. Komisija namerava v svojem predlogu za strateški inovacijski program, ki je predviden za konec leta, predlagati nadaljnje korake za razvoj trikotnika znanja.

Obstajajo dodatne možnosti, da se podpre sodelovanje med visokošolskim izobraževanjem in širšim gospodarstvom na ravni EU ter tako olajša izmenjava znanja. Najnovejši evropski pilotni projekti za spodbujanje razvoja strukturiranih partnerstev – **„koalicij znanja“** – ki povezujejo podjetja z visokošolskimi institucijami, da se oblikujejo in izvajajo novi študijski programi, so že prinesli obetajoče rezultate in jih je treba razvijati še naprej.

Aktivnosti Marie Curie so prav tako učinkovito orodje za spodbujanje prenosa znanja, **novi okvir za Evropski raziskovalni prostor**, ki bo predstavljen leta 2012, pa bo podpiral ukrepe za odstranitev ovir mobilnosti raziskovalcev in čezmejnemu sodelovanju[36]. Komisija tudi razvija **evropske doktorate na področju industrije** in **doktorske šole**, da podpira inovacije in usposabljanje za bodoče raziskovalce.

Uspešnost praks Erasmus, ki so vključene v program Erasmus od leta 2007 dalje, kaže, kako veliko je povpraševanje po možnostih za pridobitev praktičnih in ustreznih delovnih izkušenj v okviru študijskih programov v visokošolskem izobraževanju. Pripravništva so pomemben mehanizem za usklajevanje spretnosti diplomantov s potrebami na trgu dela ter za osebni razvoj študentov. Vendar dandanes študentom pripravništva in prakse vedno ne zagotavljajo pravih pogojev za razvoj spretnosti ter ustrezno priznanje pridobljenih izkušenj. Za **izboljšanje kakovosti in ustreznosti pripravništev** je treba storiti več.

Evropska komisija bo:

---

35 Skupni profili (mladi/priznani/uveljavljeni/vodilni raziskovalci) za vse sektorje in sodelujoče države, kot so določeni v Uniji inovacij (2010). Sporočilo, ki ga je sprejela usmerjevalna skupina ERP za človeške vire in mobilnost, maj 2011.

36 V skladu s Kodeksom ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev in Evropsko listino za raziskovalce.

- do konca leta 2011 sprejela **strateški inovacijski program**, v katerem bo začrtana prihodnost EIT in njegovih prednostnih nalog ter vzpostavljen predlog za nove skupnosti znanja in inovacij;

- nadgrajevala nedavno vzpostavljen pilotni projekt za krepitev sodelovanja med univerzami in podjetji prek **koalicij znanja**;

- v okviru aktivnosti Marie Curie okrepila **shemo evropskih doktoratov na področju industrije**, da podpre uporabne raziskave;

- predlagala **okvir kakovosti za pripravništvo**, da pomaga študentom in diplomantom pridobiti praktična znanja, ki so potrebna na delovnem mestu, in več praks boljših kakovosti. Prav tako bo ustvarila enotno in centralizirano platformo za ponudbe pripravništev v Evropi.

3.4. Podpiranje internacionalizacije evropskega visokošolskega izobraževanja

Prihodnje sodelovanje v visokošolskem izobraževanju v EU bi moralo biti del širše strategije vzpostavljanja stikov s partnerskimi državami po vsem svetu, da se širijo vrednote in strokovna znanja EU ter podpre visokošolsko izobraževanje v državah v razvoju kot sestavni del razvojne politike EU in celovitega pristopa k razvoju izobraževalnega sektorja. Komisija bo prek Strateškega foruma za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje spodbujala doslednost ukrepov EU in nacionalnih ukrepov za raziskovanje.

Internacionalizacija in odprtost visokošolskih sistemov zahteva skupni pristop veliko različnih področij politik in zainteresiranih strani, da se privabi najboljše študente, zaposlene in raziskovalce z vsega sveta, poveča mednarodno sodelovanje in prepoznavnost ter spodbudi mednarodne mreže odličnosti. Komisija bo proučila možnost oblikovanja ***posebne strategije za internalizacijo visokošolskega izobraževanja***[37]:

Evropska komisija bo:

- promovirala EU kot študijsko in raziskovalno destinacijo za najbolj nadarjene z vsega sveta s podpiranjem evropskih visokošolskih institucij pri vzpostavljanju in razvoju strategij internacionalizacije;

- razvijala **odnose** na področju visokošolskega izobraževanja tudi s partnerji zunaj Unije, da se bodo krepili nacionalni sistemi izobraževanja, politični dialog, mobilnost in priznavanje akademskih nazivov, vključno prek strategije širitve, evropske sosedske politike, globalnega pristopa k vprašanju migracij in foruma o bolonjski politiki;

- uporabila obstoječa **partnerstva mobilnosti**, da okrepi in olajša izmenjave študentov in raziskovalcev;

[37] Kot je predlagano v Sklepih Sveta o internacionalizaciji visokošolskega izobraževanja, 11. maj 2010.

- po potrebi predlagala spremembe **direktiv o študentih in raziskovalcih**[38], da bi postala EU še privlačnejša za nadarjene iz držav nečlanic EU, ter preučila, ali bi morali biti postopki in z njimi povezane pravice poenostavljeni in/ali okrepljeni; .

- okrepila spremljanje podatkov o študentih doktorskega študija iz nečlanic EU kot deležu vseh študentov doktorskega študija, kot je navedeno **v kartonu uspešnosti za raziskave in inovacije (Performance Scorecard for Research and Innovation)**, da se oceni zanimanje preostalega sveta za raziskave in doktorsko usposabljanje EU.

3.5. Krepitev dolgoročnega učinka in dopolnilnosti financiranja EU

Predlaga se, da se naložbe EU v visokošolsko izobraževanje usmerjajo prek treh glavnih mehanizmov financiranja večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020:

1. Izobraževanje Evropa: enotni program za izobraževanje, usposabljanje in mlade

Komisija bo kot prispevek k ciljem strategije Evropa 2020 predlagala enotni **program za izobraževanje, usposabljanje in mlade** s poenostavljenimi možnostmi sodelovanja in upravljanjem. Program se bo osredotočil na financiranje prednostnih nalog, kot so kakovost in inovacije v poučevanju, okrepljene povezave s svetom dela in boljše priznavanje spretnosti, pridobljenih prek mobilnosti. Prispeval bo k bolonjskemu cilju 20-odstotne mobilnosti, pri čemer bodo sredstva usmerjena v: možnosti za mobilnost, ki temeljijo na kakovosti in odličnosti (vključno z mobilnostjo Erasmus za magistrski študij); tesno sodelovanje in partnerstva za krepitev zmogljivosti med državami članicami ter z globalnimi partnerji; posebne pobude za prepoznavanje in nagrajevanje odličnosti v poučevanju ter spodbujanje podjetništva študentov in inovativnega sodelovanja med univerzami in podjetji.

2. Obzorje 2020: okvirni program za raziskave in inovacije

Novi program Obzorje 2020 (Horizon 2020) bo pokrival vse ustrezno financiranje EU za raziskave in inovacije, ki je trenutno zagotovljeno prek sedmega okvirnega programa za raziskave, programa za konkurenčnost in inovacije in drugih inovacijskih pobud, kot je EIT. Namen Obzorja 2020 je, da bi financiranje EU postalo privlačnejše in dostopnejše. Zagotavljal bo visoko stopnjo usklajevanja politik in kar največje sinergije med pobudami ter omogočil enostavnejše, učinkovitejše in racionalnejše instrumente financiranja, ki krijejo celoten inovacijski cikel.

3. Instrumenti kohezijske politike

V obdobju financiranja 2007–2013 bo približno 72,5 milijard EUR kohezijskih sredstev namenjenih izobraževanju in usposabljanju, 60 milijard EUR pa raziskavam in inovacijam. Strateška uporaba **kohezijske politike** EU lahko bistveno poveča družbeni, gospodarski in

---

[38] Tudi Priporočila 2005/761/ES za olajšanje izdaje enotnih vizumov, ki jih države članice izdajajo za kratkoročno bivanje raziskovalcem iz tretjih držav, ki potujejo znotraj Unije za izvajanje znanstvenih raziskav.

teritorialni prispevek visokošolskega izobraževanja. Sredstva iz **Evropskega sklada za regionalni razvoj** so lahko namenjena financiranju gradnje ali obnove visokošolskih institucij, zagotavljanju opreme, spodbujanju digitalizacije in podpiranju inkubatorjev, odcepljenih oz. t.i. „spin-off“ podjetij ter drugih oblik partnerstev med univerzami in podjetji. Sredstva **Evropskega socialnega sklada** (ESS) lahko financirajo procese modernizacije, prispevajo k izboljšanju udeležbe in dosežkov študentov, zlasti tistih iz slabo zastopanih okolij, izboljšajo izobraževalne vsebine ter usklajenost med izobraževalnimi programi in povpraševanjem na trgu dela. V predlogu večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 je najmanj 84 milijard EUR dodeljenih ESS, od katerih se po preteklih izkušnjah lahko pričakuje več kot 40 milijard EUR za izobraževanje in usposabljanje.

3.6. Naslednji koraki na poti k pametnemu, trajnostnemu in vključujočemu evropskemu visokošolskemu izobraževanju

Komisija je pri pripravi tega sporočila izvedla obsežna posvetovanja z vodji visokošolskih institucij, profesorji, raziskovalci in študenti, podjetji in socialnimi partnerji, vladami in mednarodnimi organi. Še **naprej bo ostala v stiku s temi zainteresiranimi stranmi** pa tudi z Evropskim parlamentom, Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom, Evropsko investicijsko banko in Eurostatom, da pospeši izvajanje tega programa[39].

Komisija bo pri razvoju naprednih politik in opredelitvi inovativnih praks uporabila tudi zunanja strokovna znanja. Kot prvi korak bo leta 2012 vzpostavila **skupino na visoki ravni z začasnim mandatom za analiziranje ključnih tem za posodobitev visokošolskega izobraževanja**, ki bo najprej obravnavala spodbujanje odličnosti v poučevanju, o čemer bo poročala leta 2013.

Sodobni in učinkovitejši visokošolski sistemi so temelj odprte, samozavestne in trajnostne družbe ter ustvarjalnega, inovativnega in podjetniškega na znanju temelječega gospodarstva. Skupna prizadevanja organov držav članic, visokošolskih institucij, zainteresiranih strani in Evropske unije bodo ključnega pomena za doseganje ciljev iz tega sporočila in postavljanje temeljev za širši uspeh Evrope.

---

[39] Na primer s sodelovanjem z Evropsko investicijsko banko pri evropski garancijski shemi za študentska posojila, z Odborom regij glede vloge visokošolskega izobraževanja v regionalnem razvoju ter z državami članicami prek tematske delovne skupine o posodobitvi visokošolskega izobraževanja.